

Blå himmel och fullt pådrag från solen betyder massor av båtar. Bilden är tagen utanför lotsstationen på Sandhamn.

ARHOLMA TILL LANDSORT

KVINNORNA STYR RULJANGSEN I SKÄRGÅRDEN

Färden går vidare från Arholma till Landsort. I den andra rapporten av tre gör vi bland annat strandhugg på Nämdö och Rögrund i strålande sommarväder. Text & foto: Lars-Åke Redéen & Lars H. Lindén

Karin Victorin och Casper Österlind, hamnvakter på Sandhamn.

Björkskärs är en av många idylliska hamnar i ytterskärgården.

Jonas Bengtsson driver macken i Solvik på Nämndö.

Utsnitt ur Hydrograficas skärgårdskort Arholma-Landsort. Publiceringstillstånd 2017-01-31.

BÅTLIVS reportageserie om sträckan Arholma i norr till Landsort i söder fortsätter enligt den sträckning som hamnböckerna guidar oss.

I förra avsnittet hamnade vi till slut i den lilla fina hamnen Sprickopp i Lilla Nassa skärgård, som även prydde omslaget till Båtliv nummer ett.

Den här gången fortsätter vi söderut till Björkskärs skärgård i yttersta havsbandet, Sandhamn med Lökholmen, vi passerar Nämndös östra sida där och hamnar till slut på Rögrund. Det är en av många välkända platser som vi besökte där kvinnorna har hand om hamnar, restauranger och affärer.

PÅ SANDHAMN ÄR det lika lugnt som i övriga skärgården så här veckan innan midsommar. Men det är ett bedrägligt lugn – så fort solen

tittar fram så kommer det fram båtar från alla håll.

I hamnkontoret på Sandhamn hittar vi Karin Victorin, från Täby, och Casper Österlind, från Höganäs. De jobbar båda sin första sommar som hamnvakter.

– Det är lugnt nu, men det blir mer och mer rörelse och folk när semestern drar igång, säger Casper.

Under vårt besök skingras alla molnen på himlen och solen börjar flöda för fullt. Det märks – snart är en mindre armada på väg in till de populära bryggorna. För den som vill ligga på en lite lugnare plats kan vi rekommendera Lökholmen, strax norr om Sandhamn. Där är mer plats och oftast mer familjevänligt.

VI DRAR VIDARE mot Solvik på Nämndös östra sida. Här ligger en mack, som drivs av Jonas Bengtsson. Intill macken finns ICA-affär och en restaurang.

– Vi har inte direkt någon rusning nu, men andra veckan efter midsommar kommer båtlivet igång på allvar. Sedan är det fullt tryck fram till första veckan i augusti, säger Jonas.

Bensinpriset är lite lägre i Solvik här än på många andra platser i skärgården. Anledningen är att det finns många sommargäster med fritidshus runt omkring och de tankar ofta på Solviksmacken, som har gamla fina bränslepumpar från 60-talet som tål både väder och vind.

– Jag bor här ute. När jag inte jobbar på

Rögrund är en pärla som är enkel att nå både med egen båt och med skärgårdsbåtar. Tänk på att man inte får sova över i egen båt utan måste boka logi på vandrarhemmet.

Lotten Hjelm driver vandrarhemmet, hamnen och restaurangen på Rögrund.

Mats Emanuelsson och Ros-Marie Pettersson från Uppsala med sin sociala Petterssonbåt.

macken så spikar eller målar jag, fäller träd eller något annat som måste göras, förklarar Jonas Bengtsson.

Sydväst om den långsmala Nämö ligger Rögrund, med sin väl skyddade hamn. Ön ägs av Skärgårdsstiftelsen, men både restaurangen och vandrarhemmet drivs i privat regi. Skärgårdsstiftelsen har även bekostat den helt nybyggda piren i hamninloppet.

– Jag driver både vandrarhemmet och restaurangen, så jag är här året runt. Jag bor på Jungfruskär strax utanför, säger Lotten Hjelm på Rögrund.

Lotten håller ordning och reda på Rögrund, som är väldigt trevligt och välkött med en inbjudande hamn. Den som inte har egen båt kan ta sig hit sex gånger om dagen; två gånger från Saltsjöbaden, tre gånger från Stavsnäs och en gång från Dalarö.

För den som kommer med egen båt och vill sova över gäller det dock att boka boende på vandrarhemmet. Man får inte sova i båtarna i hamnen, bland annat för att pontonerna inte är förankrade på rätt sätt och för att hamnen saknar rätt sorts brandposter.

Vandrarhemmet på ön är dock ett stort och inbjudande hus från 1917, som byggdes

av en gammaldags slips- och kravattfabrikör. Han hade huset som sitt sommarhem, men det såldes slutligen till Stockholms stad och nu är det Skärgårdsstiftelsen som står som ägare.

– Vi har 40 bäddar totalt. Det är i princip fullbokat hela sommaren, men vår och höst kan grupper hyra in sig. Restaurangen öppen till och med 20 augusti.

PÅ RÖGRUND TRÄFFAR vi Mats Emanuelsson och Ros-Marie Pettersson från Uppsala Motorbåtsklubb. De är ute med sin veteranbåt och är på väg norrut igen efter att ha varit i Södertälje och vänt.

– Jag och en kompis köpte båten när vi gick ut ur gymnasiet för snart 40 år sedan. Vi ville ha något att umgås kring, berättar Mats.

Båten är en 103 år gammal CG Pettersson-

båt, byggd 1914. Motorn är en Mercedes 300 diesel som är marinkonverterad. Från början satt det troligen en amerikansk Scripps-motor i den.

– Ritningarna finns på Sjöhistoriska Museet. Det är en riktig cigarr på 10,65x2,20 m som byggdes på Lidingövarvet i Stockholm för grosshandlaren Ernst Otto Stockhaus.

– Jag och min kompis letade efter någon gammal bil eller båt. Den här skulle sågas upp, men vi fick tag i den och renoverade den i 4,5 år. Syftet med båten har varit att fortsätta umgås. Vi brukar köra någon tur varje sommar.

För Mats och hans kompis har det varit ett fint nöje som räcker i många år till. Dessutom tämligen ekonomiskt jämfört med moderna båtar. I 7–8 knop drar den vackra träbåten bara 0,5 lit/Nm. Toppfarten är 14 knop. Båtlivs reportageteam gör tyvärr av med mer än dubbelt så mycket i vår Anytec 750 SPD med en Yamaha 300 hk...

VÅR SISTA ANHALT på den här delsträckan blir Fjärdlängs västra sida. I motsats till de andra platserna finns här ingen riktig hamn utan mest en lång pir som ger skydd för västliga vindar. ☺

”Vi köpte båten när vi gick ut gymnasiet för snart 40 år sedan.”